

POWIATOWY URZĄD PRACY W TURKU

ul. Komunalna 6, 62-700 Turek
email: potu@praca.gov.pl lub biuro@pup.turek.pl
tel. (63) 280-23-40, fax (63) 280-23-70

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Tureckim w 2015 roku

Spis treści

Wstęp	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	6
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	14
3. Analiza umiejętności i uprawnień	19
4. Analiza rynku edukacyjnego	20
4.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych	20
4.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych	22
5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	27
6. Prognoza lokalnego rynku pracy	38
7. Podsumowanie	42
Załącznik 1 - Zawody deficytowe i nadwyżkowe - informacja sygnałna 2015r	44
Załącznik 2 - Rynek pracy	45
8. Spis tabel	50
9. Spis wykresów	51

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest dokumentem opracowanym zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku, *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 ze zm.). Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Celem niniejszego opracowania jest uzyskanie informacji na temat zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy, w przekroju zawodowym oraz sformułowanie na tej podstawie wniosków, ocen oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego niezbędnego do prawidłowego wykonywania przez urząd pracy ustawowych zadań. Przeprowadzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest bardzo istotny dla lokalnej edukacji, a jego wyniki mogą być pomocne w bieżącej koordynacji kształcenia zawodowego zgodnego z potrzebami rynku pracy.

Raport został opracowany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, który został opracowany przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomiczny w Łodzi, który został zamieszczony na stronie <http://instytut.inse.pl/monitoring>.

Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone przez powiatowe urzędy pracy w systemie informatycznym Syriusz STD. Jednak warto podkreślić, iż dane te stanowią zaledwie część informacji na temat całego rynku pracy. Nie ma bowiem prawnego obowiązku zgłaszania każdej oferty pracy do powiatowego urzędu pracy przez pracodawcę, jak również bezrobotny nie jest zobligowany do rejestracji w urzędzie pracy. Informacje pozyskane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, wykorzystane do niniejszego opracowania, pochodzą z systemu informatycznego Syriusz STD, Systemu Informacji Oświatowej MEN, ofert pracy z sieci Internet oraz wyników badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw. Szczegółowe cele w tym zakresie to:

- analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy,
- analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- analiza umiejętności i uprawnień,

- analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych i analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych,
- analiza ankiet uzyskanych z badania przedsiębiorstw,
- przeprowadzenie prognozy lokalnego rynku pracy.

Podstawowe pojęcia i mierniki stosowane w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

- ✓ **Zawody deficytowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawody zrównoważone** to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawody nadwyżkowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawód** – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.
- ✓ **Umiejętności** określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.
- ✓ **Uprawnienia** to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń.
- ✓ **Kwalifikacje** to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

- ✓ **Oferta pracy** to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika. W niniejszej metodologii przez ofertę pracy rozumie się jedno wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej.
- ✓ **Długotrwale bezrobotny** - należy rozumieć, zgodnie z opracowaną metodologią, pozostających bez pracy powyżej 12-stu miesięcy od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy.
- ✓ **Bezrobotny absolwent** rozumiany jest jako bezrobotny do upływu 12-stu miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu.

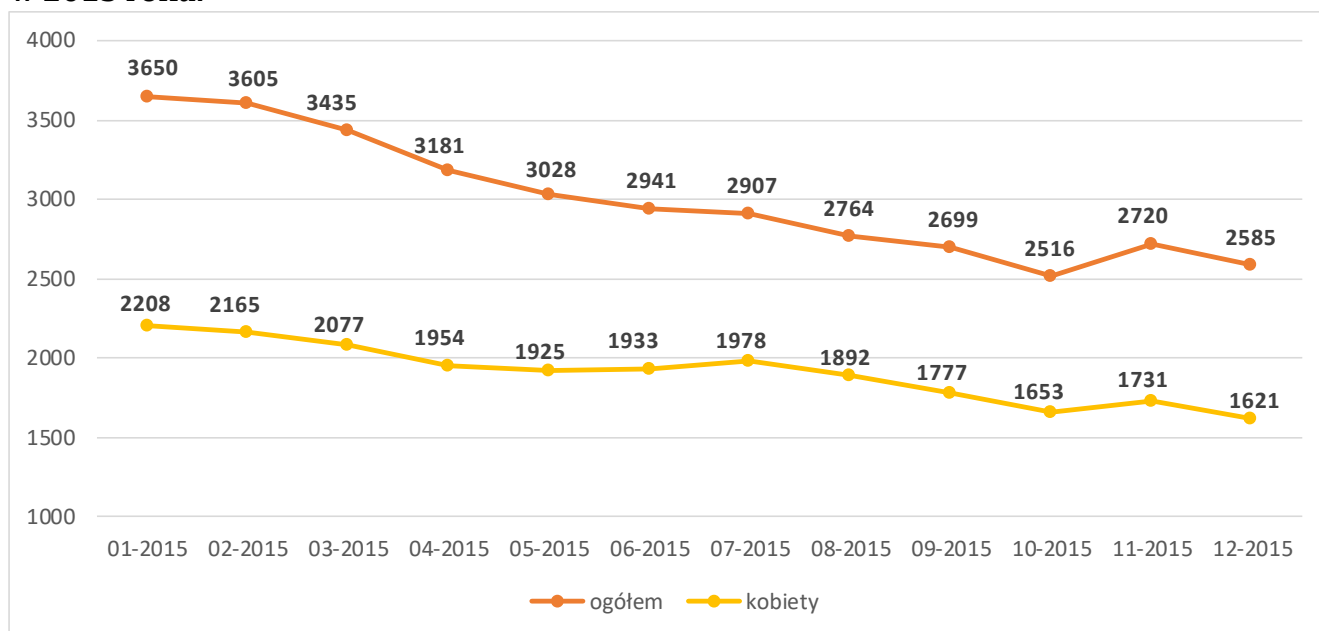
10. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych wymaga charakterystyki zjawiska bezrobocia występującego na terenie powiatu tureckiego. W rejestrze osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Turku liczba osób bezrobotnych w końcu grudnia 2015 roku wyniosła **2585** osób (w tym 1621 kobiet). Porównując z grudniem 2014 roku 3315 osób (w tym 2036 kobiet) nastąpił spadek o 730 osoby.

Natomiast stopa bezrobocia na koniec analizowanego okresu wynosiła **7,1%** która również zmniejszyła się o 1,9 punktu procentowego w stosunku do poprzedniego roku.

Poniższy wykres wskazuje, że przez pierwszych 10 miesięcy 2015 roku następował spadek zarejestrowanych osób bezrobotnych. Różnica między styczniem a grudniem to aż **1065** osób.

Wykres 1 - Ogólna liczba bezrobotnych – stan na koniec poszczególnych miesięcy w 2015 roku.

Źródło: Dane statystyczne PUP

Poniższe informacje (pobrane zostały z systemu Syriusz) obejmują dane według zawodów i specjalności KZiS. W przypadku, gdy dany bezrobotny posiada więcej niż jeden zawód, analiza jest oparta o tzw. „kod zawodu do statystyk”. Poniżej przedstawiono dane statystyczne dotyczące liczby osób bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodowych, wskazujące na ogólny podział osób zarejestrowanych w PUP Turek.

Tabela 1 - Bezrobotni i oferty pracy w 2015 roku według wielkich grup zawodów.

Kod	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Napływ ofert pracy w okresie	
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	PUP	Internet
1	Kierownicy	29	23	16	14	34
2	Specjaliści	688	711	317	117	56
3	Technicy i inny średni personel	850	973	371	150	110
4	Pracownicy biurowi	236	275	116	205	16
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	1090	1241	544	510	69
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	82	87	53	3	0
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1590	1849	653	517	2
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	216	245	86	460	23
9	Pracownicy wykonujący prace proste	599	669	257	571	23

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_11_2015_2.xlsx

Z powyższej tabeli wynika, że największą wielką grupą zawodową w powiecie tureckim są - *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*. Według stanu na koniec roku w statystykach urzędu stanowili oni 27,1% ogółu zarejestrowanych. Powyższa grupa zanotowała również największy spadek liczby osób wyłączonych z ewidencji tj. 30,45%. Na uwagę zasługuje fakt, iż *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* nie są najliczniejszą grupą pod względem napływu ofert pracy. Grupa ta zajmuje dopiero 3 miejsce tj. 18,02%. Większy napływ zanotowano w grupach: *pracownicy wykonujący prace proste* – 20,62%, oraz *pracownicy usług i sprzedawcy* – 20,10%.

Kolejne informacje, dla lepszego zobrazowania sytuacji na lokalnym rynku pracy, dotyczące bezrobotnych i ofert pracy zostały pogrupowane według zawodów i specjalności do poziomu elementarnych grup zawodów. Grupa bez zawodu nie jest uwzględniana i podlega osobnej analizie (zob. dział 3 – Analiza umiejętności i uprawnień).

Tabela 2 - Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych w 2015 roku była największa (stan na koniec okresu)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	320
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	95
5120	Kucharze	79
7112	Murarze i pokrewni	71
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	67
7222	Ślusarze i pokrewni	58
4110	Pracownicy obsługi biurowej	56
5141	Fryzjerzy	55
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	51
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	50
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	44

9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	43
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	42
3115	Technicy mechanicy	41
3220	Dietetycy i żywieniowcy	40
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	39
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	37
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	36
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	36
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	33
9313	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	33

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Opis_1.1_2015_2.xlsx

Biorąc pod uwagę specyfikę lokalnego rynku pracy można potwierdzić, że w rejestrze figurowało najwięcej osób bezrobotnych w zawodach: *sprzedawcy, szwaczki, kucharze oraz murarze, Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, Ślusarze i pokrewni, Pracownicy obsługi biurowej, Fryzjerzy*. Handel oraz przemysł szwalniczo-włókienniczy to wiodące gałęzie działalności gospodarczej podmiotów na terenie powiatu tureckiego.

Tabela 3 - Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) w 2015 roku była największa

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	579
7112	Murarze i pokrewni	186
5120	Kucharze	182
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	168
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	161
7222	Ślusarze i pokrewni	159
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	143
5141	Fryzjerzy	141
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	137
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	136
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	130
4110	Pracownicy obsługi biurowej	106
3115	Technicy mechanicy	104
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	101
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	79
3220	Dietetycy i żywieniowcy	72
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	65
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	65
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	63
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	63

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Opis_1.2_2015_2.xlsx

Poddając analizie dane statystyczne dotyczące napływu osób bezrobotnych sytuacja przedstawia się już nieco inaczej niż w przypadku stanu na koniec 2015 roku. Osób bezrobotnych w zawodzie *murarz* zarejestrowało się więcej niż szwaczek, co oznacza że bezrobotni w zawodzie murarz łatwiej mogli znaleźć prace, gdyż liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 115 osoby. Analogiczna sytuacja dotyczy zawodu *mechanik pojazdów samochodowych*, w którym zanotowano duży napływ osób bezrobotnych w ciągu roku, a ostatecznie stan na koniec 2015 roku był niższy aż o 127 osób.

Tabela 4 - Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1211	Kierownicy do spraw finansowych	100,00
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	100,00
2151	Inżynierowie elektrycy	100,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	100,00
2413	Analitycy finansowi	100,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	100,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	100,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	100,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
3213	Technicy farmaceutyczni	100,00
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	100,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	100,00
3323	Zaopatrzeniowcy	100,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	100,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	100,00
4412	Listonosze i pokrewni	100,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	100,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
6111	Rolnicy upraw polowych	100,00
6122	Hodowcy drobiu	100,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	100,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	100,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	100,00
7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	100,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	100,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	100,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	100,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	100,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	100,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00

9611	Ładowacze nieczystości	100,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	100,00

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Opis_2a_2015_2.xlsx

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia może przyjmować wartości od 0% (to sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują), aż do wartości 100% (w tym przypadku, każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym).

W powiecie tureckim aż 34 grupy zawodów na poziomie elementarnym należą do zagrożonych długotrwałym bezrobociem.

Tabela 5 - Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
6111	Rolnicy upraw polowych	3,50
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	3,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	3,00
3251	Asystenci dentystyczni	3,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	3,00
2162	Architekci krajobrazu	2,50
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	2,50
5132	Barmani	2,50
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	2,50
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,17
2111	Fizycy i astronomowie	2,00
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	2,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
3143	Technicy leśnictwa	2,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	2,00
3355	Policjanci	2,00
3436	Muzycy i pokrewni	2,00
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	2,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	2,00
7116	Robotnicy budowy dróg	2,00
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	2,00
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	2,00
7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	2,00
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	2,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	2,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	2,00

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Opis_3.1_2015_2.xlsx

Powyższa tabela zawiera grupy zawodów, w których odnotowano największy spadek liczby osób bezrobotnych. Jeżeli wartość wskaźnika płynności bezrobocia przewyższa wartość 1,

oznacza to, że odpływ przewyższa napływ. Największy spadek zanotowano w zawodach: *rolnicy upraw polowych, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia, operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni, asystenci dentystyczni, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków*. Na uwagę zasługuje grupa zawodowa dietetycy, w której mimo odnotowanego dużego spadku, nadal pozostaje wśród grup zawodów zagrożonych długotrwałym bezrobociem.

Tabela 6 - Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2015 roku

<i>Nazwa wielkiej grupy zawodów</i>	<i>PUP</i>	<i>Internet</i>	<i>Razem</i>
w liczbach bezwzględnych			
Ogółem	2547	333	2880
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	14	34	48
SPECJALIŚCI	117	56	173
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	150	110	260
PRACOWNICY BIUROWI	205	16	221
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	510	69	579
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	3		3
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	517	2	519
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	460	23	483
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	571	23	594
wskaźnik struktury według źródeł			
Ogółem			
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	29,17%	70,83%	100%
SPECJALIŚCI	67,63%	32,37%	100%
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	57,69%	42,31%	100%
PRACOWNICY BIUROWI	92,76%	7,24%	100%
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	88,08%	11,92%	100%
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%		100%
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	99,61%	0,39%	100%
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	95,24%	4,76%	100%
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	96,13%	3,87%	100%
wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik zróżnicowania
Ogółem	100,00%	100,00%	
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,55%	10,21%	0,05
SPECJALIŚCI	4,59%	16,82%	0,27
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	5,89%	33,03%	0,18
PRACOWNICY BIUROWI	8,05%	4,80%	1,68
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	20,02%	20,72%	0,97
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,12%		
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	20,30%	0,60%	33,80
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	18,06%	6,91%	2,61
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	22,42%	6,91%	3,25

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_1_2015_2.xlsx

Podstawowym źródłem informacji odnośnie ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone przez urzędy pracy w systemie informatycznym Syriusz STD oraz z sieć

Internet. Jak wynika z powyższej tabeli rejestr PUP jest największym zbiorem, który uzupełnia się ofertami z Internetu. Z powyższych danych wynika również, że duże grupy zawodów: *Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, Technicy i inny średni personel* w dużej mierze poszukiwani przez pracodawców są za pomocą sieci Internet. Porównując te dwa źródła ofert pracy wg wskaźnika struktury w poszczególnych grupach, do powyższych grup dołączają jeszcze: *Specjaliści oraz Pracownicy usług i sprzedawcy*. Z przedstawionych danych wynika, że pracodawcy statystycznie chętniej poszukują wyspecjalizowany personel w sieci Internet.

Konstrukcja rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opiera się na elementarnych grupach zawodów, dla których wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy jest wyższa niż decyl pierwszy (podzielono bazę danych na dwie zbiorowości w ten sposób, że 10% elementarnych grup zawodów ma wartości wskaźnika struktury mniejszej lub równej decylowi pierwszemu, a dla pozostałych elementarnych grup zawodów wskaźnik struktury przyjmuje wartości większe).

Zastosowanie powyższego warunku pozwala na wyłączenie z analizy elementarnych tych grup zawodów, które są nieistotne z punktu widzenia analizowanego rynku pracy tj. takich grup zawodów, dla których liczba bezrobotnych i ofert pracy jest relatywnie niska.

Następna kalkulacja trzech mierników: **wskaźnik dostępności ofert pracy, wskaźnik długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnik płynności bezrobotnych** posłużyła do identyfikacji elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

- **Wskaźnik dostępności oferty pracy** - to miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy.
- **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia** - ta wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów.
- **Wskaźnik płynności bezrobotnych** - ta wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Jeżeli napływ

przewyższa odpływ, to oznacza wzrost liczby bezrobotnych. Jeżeli odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów nie ulega zmianie. Jeżeli odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie.

Tabela 7 - Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	wskaźnik < 0,9	wskaźnik ≤ wartość środkowa lub <i>brak wartości</i>	wskaźnik ≥ 1 lub <i>brak wartości</i>
zrównoważone	0,9 ≤ wskaźnik ≤ 1,1	wskaźnik ≤ wartość środkowa lub <i>brak wartości</i>	wskaźnik ≥ 1 lub <i>brak wartości</i>
nadwyżkowe	wskaźnik > 1,1 lub <i>brak wartości</i>	Wskaźnik > wartość środkowa	wskaźnik < 1

11. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Poniższa tabela przedstawia elementarne grupy zawodów, które zostały wytypowane jako baza do zawodów deficytowych i nadwyżkowych na które również zostały nałożone dodatkowe warunki oraz mierniki, tj.: **wskaźnik dostępności ofert pracy, wskaźnik długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnik płynności bezrobotnych.**

Kolejne dodatkowe warunki to:

- zawód długotrwanie bezrobotnych nie przekraczał mediany (wartość środkowa) lub był równy, a w przypadku zawodu nadwyżkowego był mniejszy,
- odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ lub być równy w danym okresie sprawozdawczym,

Tabela 8 - Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów.

Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Napływ ofert pracy w okresie		Mierniki		
	napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	PUP	Inter net	wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych
Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	4	4	1	1	16	0,94	0,00	1,00
Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	2	2	1	0	0	0,96	0,00	1,00
Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	3	2	2	1	0	17,00	50,00	0,67
Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	2	0	6	0	0		83,33	0,00
Projektanci grafiki i multimediiów	3	2	2	3	0	1,20	50,00	0,67
Farmaceuci specjaliści	0	0	0	0	13	0,00		
Nauczyciele kształcenia zawodowego	2	2	0	3	0	0,33		1,00
Technicy technologii żywności	25	24	14	1	0	148	50	0,96
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	22	20	7	0	0		57,14	0,91
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	6	5	5	16	0	2,07	80,00	0,83

Agenci ubezpieczeniowi	1	2	0	4	36	0,15		2,00
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	29	30	9	7	0	18,43	44,44	1,03
Konduktorzy i pokrewni	2	2	1	0	0		100,00	1,00
Właściciele sklepów	0	0	0	0	27	0,00		
Opiekunowie dziecięcy	5	4	2	6	0	3,83	50,00	0,80
Asystenci nauczycieli	7	6	2	15	0	1,73	50,00	0,86
Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	4	2	6	0	0		50,00	0,50
Introligatorzy i pokrewni	3	1	2	0	0		50,00	0,33
Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	1	0	1	0	0		100,00	0,00
Monterzy sprzętu elektronicznego	5	3	4	0	0		50,00	0,60
Kierowcy samochodów ciężarowych	11	15	2	191	13	0,11	0,00	1,36
Czyszciciele pojazdów	3	2	2	1	0	16,00	50,00	0,67

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_12_2015_2.xlsx

Poniżej przedstawiony został wykaz zawodów deficytowych i nadwyżkowych według rosnącego wskaźnika dostępności ofert pracy.

Tabela 9 - Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

MAKSYMALNY DEFICYT				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
5221	Właściciele sklepów	2	0,00	67,50
2282	Farmaceuci specjaliści	1	0,00	32,50

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_2.1_2015_2.xlsx

W przypadku maksymalnego deficytu, liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie **wskaźnik dostępności ofert pracy równy jest zero**, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu powyżej przedstawione zostały grupy zawodów według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Wymienione oferty pracy w elementarnych grupach zawodowych: *Właściciele sklepów* – 27 ofert, *Farmaceuci specjaliści* – 13 ofert pochodzą wyłącznie z sieci Internet. Analizując przedmiotowe oferty na niższym poziomie grup zawodowych, wynika, że poszukiwane zawody przez pracodawców z wykorzystaniem sieci Internet, to: *Kioskarz oraz Farmaceuta - specjalista farmacji aptecznej*.

Tabela 10 - Grupy zawodów deficytowych w 2015 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio-miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio-miesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	5,17	46,00	0,11	0,00	1,36	1,05	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,50	3,33	0,15		2,00	75,00	50,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0,08	0,25	0,33		1,00	0,00	0,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0,17	0,25	0,67		2,00	0,00	0,00
7124	Monterzy izolacji	1,83	2,33	0,79	33,33	1,00	21,43	7,14

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_2.2_2015_2.xlsx

Zawody deficytowe w 2015 roku charakteryzują się tym że wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia równy jest zero, co oznacza że nie odnotowano sytuacji, w której bezrobotni długotrwale występują w tych zawodach.

Tabela 11 - Grupy zawodów zrównoważonych w 2015 roku

RÓWNOWAGA							
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio-miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio-miesięczne dostępne ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)	
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	1,92	2,00	0,96		0,00	

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_3_2015_2.xlsx

Powyższa grupa elementarna obejmuje trzy zawody: *Kierownik do spraw kontroli jakości, Kierownik produkcji w przemyśle, Kierownik małego przedsiębiorstwa w przemyśle przetwórczym*. W dwóch pierwszych zawodach odnotowano bezrobotnych, natomiast w trzecim zawodzie ofertę pracy.

Tabela 12 - Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	10
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	5
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	5
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	3
7323	Introligatorzy i pokrewni	2
7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	1

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_4.1_2015_2.xlsx

Pierwsze miejsce, z największą liczbą bezrobotnych, w grupie elementarnej zajmują: *Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp*. Do tej grupy należy między innymi zawód: *Technik ochrony środowiska*, w którym w poprzednich latach byli kształceni absolwenci w szkołach na terenie powiatu tureckiego. Z tego powodu grupa ta znalazła się na pierwszym miejscu wśród nadwyżkowych grup zawodów w powiecie tureckim w 2015 roku.

Tabela 13 - Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio-miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio-miesięczna liczba ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik płynności bezrobotnych
3144	Technicy technologii żywności	12,33	0,08	148,00	0,96
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	17,08	1,00	17,08	0,80
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	1,42	0,08	17,00	0,67
9122	Czyściciele pojazdów	1,33	0,08	16,00	0,67
5142	Kosmetyczki i pokrewni	9,00	1,92	4,70	0,94
5311	Opiekunowie dziecięcy	1,92	0,50	3,83	0,80
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	4,83	2,33	2,07	0,83
5312	Asystenci nauczycieli	2,17	1,25	1,73	0,86
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	1,50	1,25	1,20	0,67

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_4.2_2015_2.xlsx

W przypadku maksymalnej nadwyżki, liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu w tej grupie zawody posortowane są wg malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

Grupa elementarna zajmująca pierwsze miejsce w zawodach nadwyżkowych to: *Technicy technologii żywności*. W tej grupie zanotowano napływ bezrobotnych na poziomie 25 osób, odpływ na poziomie 24 osób, do rejestru PUP wpłynęła 1 oferta pracy. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia był na poziomie 50,00 , co oznacza, że połowa osób w tej grupie zawodowej należy do osób długotrwale bezrobotnych.

Kolejną grupą elementarną zawodów nadwyżkowych są: *robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni*. Grupa obejmuje zawody takie jak: *pomocniczy robotnik drogowy, pomocniczy robotnik mostowy, grabarz, kopacz*. W tej grupie zanotowano napływ na poziomie 35 osób, oraz odpływ na poziomie 28 osób. W 2015 roku do rejestru wpłynęły 12 ofert pracy. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia kształtował się na poziomie 43,48 co oznacza, że mniej niż połowa osób w tej grupie zawodowej należy do osób długotrwale bezrobotnych.

12. Analiza umiejętności i uprawnień

Kolejnym elementem monitoringu jest analiza umiejętności i uprawnień na rynku pracy – od strony popytowej i podaźowej jako uzupełnienie analizy według elementarnych grup zawodów.

Istnieje możliwość dokonania analizy umiejętności i uprawnień poprzez wprowadzenie danych dotyczących predyspozycji w systemie informatycznym Syriusz STD w rekordach osób bezrobotnych oraz ofert pracy. Brak tych danych uniemożliwia poprawne przeprowadzenie analizy, gdyż nie zostały wygenerowane dane stanowiące podstawę do porównania umiejętności i uprawnień według wielkich grup zawodów danych po stronie podaźowej z danymi po stronie popytowej rynku pracy.

Jako uzupełnienie do analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, została poddana analizie grupa osób bez zawodu. Grupę tą można scharakteryzować według posiadanego wykształcenia, czy też posiadanych umiejętności i uprawnień. Dane prezentowane poniżej, przedstawione są według poziomu wykształcenia w stosunku do ogółu bezrobotnych bez zawodu.

Tabela 14 - Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	2 605	190	7,29%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	655	94	14,35%
zasadnicze zawodowe	674	4	0,59%
średnie ogólnokształcące	229	63	27,51%
policealne i średnie zawodowe	587	29	4,94%
wyższe	460	0	0,00%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	403	3	0,74%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	154	24	15,58%
liceum ogólnokształcące	116	50	43,10%
liceum profilowane			
technikum uzupełniające	10	1	10,00%
liceum uzupełniające			
szkoła policealna	34	2	5,88%
wyższa	321	0	0,00%

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_6_2015_2.xlsx

Procentowo, największy udział osób bezrobotnych bez zawodu posiada wykształcenie gimnazjalne i poniżej oraz średnie ogólnokształcące. Osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym figuruje w rejestrze PUP tylko 4, a z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym figuruje 29 osób. Wymienione grupy nie posiadają również przypisanego zawodu, zgodnie z którym mogą poszukiwać zatrudnienia. To bardzo negatywna sytuacja.

13. Analiza rynku edukacyjnego

Uzupełnieniem do monitoringu jest analiza rynku edukacyjnego, dokonana na podstawie metody rankingowej oraz poszerzona o analizę liczby uczniów ostatniego roku i absolwentów szkół. Opisywana analiza może pomóc w określeniu kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym.

Źródło informacji do analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności. Wyróżniona grupa w całości podlega analizie, a plany edukacyjne przyszłych absolwentów zostały w niej pominięte, co wynika z faktu, że absolwenci często kontynuują naukę poza miejscem stałego zamieszkania/zameldowania.

Analiza rynku edukacyjnego została przygotowana również w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego, dotyczące liczby studentów na ostatnim roku studiów wyższych według uczelni wyższych oraz kierunku kształcenia. Stopień agregacji pozyskanych danych (według kierunku kształcenia, a nie według zawodów i specjalności), uniemożliwia w sposób jednoznaczny porównanie z wynikami uzyskanymi z poprzednich etapów analizy, zwłaszcza z wyróżnionymi elementarnymi grupami zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Trudności te wynikają z faktu, iż nie zawsze jest możliwe precyzyjne przyporządkowanie kierunku studiów do elementarnej grupy zawodów.

13.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych

Przeprowadzona analiza dotycząca uczniów szkół ponadgimnazjalnych umożliwiła wskazanie, czy deficyt bądź nadwyżka w zawodach uzyskanych z dotychczas przeprowadzonych analiz zwiększy się lub zmniejszy w kolejnych latach, przy uwzględnieniu liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, będących potencjalnym zasobem siły roboczej.

Tabela 14 - Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku

Zawody deficytowe		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Elementarna grupa zawodów		
Kod	Nazwa	
2282	Farmaceuci specjaliści	0
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
5221	Właściciele sklepów	0
7124	Monterzy izolacji	0
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	0

Zawody nadwyżkowe		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Elementarna grupa zawodów		
Kod	Nazwa	
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0
2166	Projektanci grafiki i multimedialnych	0
3144	Technicy technologii żywności	0
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	0
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	0
5142	Kosmetyczki i pokrewni	12
5311	Opiekunowie dziecięcy	0
5312	Asystenci nauczycieli	0
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	0
7323	Introligatorzy i pokrewni	0
7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	0
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	0
9122	Czyściciele pojazdów	0
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0

Zawody zrównoważone		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Elementarna grupa zawodów		
Kod	Nazwa	
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_7_2015_2.xlsx

Powyższa tabela przedstawia ilość uczniów klas szkół ponadgimnazjalnych kończących szkoły w zawodach wyłonionych w rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Tureckim opisanych w dziale 2. Jak wynika z przytoczonych danych w jednym z

zawodów nadwyżkowych (*Kosmetyczki i pokrewni*) w powiecie tureckim odnotowano 12 uczniów. W przypadku zawodów nadwyżkowych jest to sytuacja negatywna, biorąc pod uwagę rynek pracy, gdyż po ukończeniu szkoły z dużym prawdopodobieństwem absolwenci zawodu *Kosmetyczki i pokrewni* trafią do rejestru osób bezrobotnych. Natomiast w przypadku zawodów deficytowych brak specjalistów w ww. zawodach będzie stwarzać w kolejnych latach problemy ze znalezieniem pracownika przez pracodawców, konieczność przekwalifikowania się osób bezrobotnych oraz dostosowania do wymagań rynku pracy.

13.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

W niniejszej analizie za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy. Ta część opracowania, zawiera analizę sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych na lokalnym rynku pracy. Celem analizy jest wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. A zatem umożliwia konstruowanie wniosków dla systemu kształcenia ponadgimnazjalnego oraz wyższego.

Ważnym elementem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych /wyższych na rynku pracy jest **wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych**. Wskaźnik ten ma na celu wskazanie, jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Wskaźnik informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią bezrobotni absolwenci. Im wskaźnik jest wyższy tym prawdopodobieństwo, że absolwent zawodów/kierunku kształcenia będzie bezrobotnym jest większe. Wskaźnik ten jest miarą łatwości szybkości znalezienia pracy przez absolwentów.

Tabela 15 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych według typu szkoły w 2014 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	Posiadający tytuł zawodów*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego

zasadnicza szkoła zawodowa	77	9	24	11	31,17%	14,29%
szkoła przysposabiająca do pracy	8		0	0		
technikum	366	224	58	25	15,85%	6,83%
liceum ogólnokształcące	493	0	17	26	3,45%	5,27%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające			0	0		
szkoła policealna	22	7	6	7	27,27%	31,82%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_8_2015_2.xlsx

Analizując powyższą tabelę można stwierdzić, że w 2014 roku osoby które ukończyły zasadniczą szkołę zawodową, w zdecydowanej większości rozpoczęły pracę albo kontynuowały dalszą naukę w technikumach. Świadczy o tym bardzo mała liczba osób posiadających tytuł zawodowy oraz niska liczba bezrobotnych absolwentów figurujących w rejestrze na koniec 2015 roku. Z powyższych danych wynika, że absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej z tytułem zawodowym było 11,7%. Wśród absolwentów techników odsetek ten był znacznie większy i wyniósł 61,2%, natomiast spośród absolwentów szkół policealnych kończących naukę w 2014 roku – 31,8% uzyskało tytuł zawodowy.

Tabela 16 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych według typu szkoły w 2015 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia 2015 roku	stan na koniec grudnia 2015 roku
zasadnicza szkoła zawodowa	47	47	27	57,45%
szkoła przysposabiająca do pracy	2		0	
technikum	178	178	42	23,60%
liceum ogólnokształcące	495		24	4,85%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna			4	

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_9_2015_2.xlsx

Wszyscy absolwenci kończący szkoły ponadgimnazjalne w 2015 roku posiadali tytuł zawodowy, to zdecydowany wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem. Porównując stan na koniec roku 2014 i 2015, nieznacznie zwiększyła się liczba bezrobotnych absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej z 24 bezrobotnych do 27 bezrobotnych absolwentów. Jak wynika ze wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów, 57,45% osób kończących szkołę

zasadniczą zarejestrowało się w powiatowym urzędzie pracy. W przypadku szkół technicznych sytuacja przedstawia się znacznie lepiej, gdyż tylko co piąty absolwent zarejestrował się w urzędzie pracy. Najmniejszy wskaźnik frakcji dotyczy absolwentów liceów ogólnokształcących. Oznacza to że większość absolwentów liceów kontynuuje naukę w szkołach wyższych lub podjęło pracę.

Tabela 17 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku (cd.)

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
I Liceum Ogólnokształcące w Turku	306	0	6	1,96%
Technikum w Turku	255	118	29	11,37%
Liceum Ogólnokształcące Centrum Szkoleniowego Wiedza	114	0	5	4,39%
Technikum w Kaczkach Średnich	125	60	9	7,20%
Liceum Ogólnokształcące w Kaczkach Średnich	46	0	6	13,04%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Turku	167	46	23	13,77%
II Liceum Ogólnokształcące w Turku	29	0	2	6,90%
Szkoła Specjalna Przesposabiająca Do Pracy	1	0	0	0,00%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	7	1	5	71,43%

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_14_2015_2.xlsx

Z powyżej tabeli wynika, że w 2015 roku największą liczbę absolwentów odnotowano w I Liceum Ogólnokształcącym. Wskaźnik frakcji w największej grupie to tylko 1,96% na koniec grudnia 2015. W Technikum w Kaczkach Średnich liczba osób posiadających tytuł zawodowy do ogółu absolwentów stanowi 48%, natomiast w Technikum w Turku stanowi 46,3%. W Zasadniczej Szkole Zawodowej w Zespole Szkół Technicznych im. gen. prof. Sylwestra Kaliskiego w Turku odnotowano najwyższy wskaźnik frakcji, który wyniósł 71,43%. Technikum w Kaczkach Średnich odnotowało wskaźnik frakcji na poziomie – 7,20%, a Technikum w Turku aż 11,37%.

Tabela 18 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 roku

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów**		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego
Technicy mechanicy	86	63	7	0	30	19	8,14%	0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	46	25	3	0	11	10	6,52%	0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	44	29	3	0	26	16	6,82%	0,00%
Spedytorzy i pokrewni	32	25	2	0	3	3	6,25%	0,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	31	22	3	0	14	14	9,68%	0,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	29	12	1	1	94	86	0,00%	0,00%
Technicy elektronicy i pokrewni	25	4	0	0	7	7	0,00%	0,00%
Technicy budownictwa	23	19	0	0	3	4	0,00%	0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych	22	1	3	0	39	27	13,64%	0,00%
Fryzjerzy	17		3	3	26	29	17,65%	17,65%
Recepcjoniści hotelowi	17	13	1	0	9	6	5,88%	0,00%
Technicy elektrycy	17	7	1	0	2	3	5,88%	0,00%
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	16	3		0		1		0,00%
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	16	5	2	1	6	4	12,5%	6,25%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	11	1	1	1	34	26	9,09%	9,09%
Stolarze meblowi i pokrewni	10	0	0	0	16	18	0,00%	0,00%
Kosmetyczki i pokrewni	6	4	1	0	4	3	16,67%	0,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	5	3	0	0	10	8	0,00%	0,00%
Błacharze	4	1	0	0	6	5	0,00%	0,00%
Ślusarze i pokrewni	4	2	0	0	37	42	0,00%	0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni	2		0	1	2	5	0,00%	0,00%
Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	2	1	0	0	1	3	0,00%	0,00%

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_15_2015_2.xlsx

Najwięcej absolwentów kończących szkoły w 2014 roku było w grupie elementarnej: *Technicy mechanicy* – 86. Pomimo, iż ta grupa zawodów jest największa, to liczba bezrobotnych absolwentów to tylko 7 osób, a wskaźnik frakcji 8,14%. Należy zwrócić uwagę na grupę zawodów: *Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)*. Absolwenci tej grupy to tylko 29 osób, natomiast w rejestrze osób bezrobotnych figurowało na koniec grudnia 2014 roku aż 94 osób bezrobotnych. Mimo iż liczba była tak wysoka to wskaźnik frakcji był na poziomie 0%.

Największy wskaźnik frakcji bezrobotnych odnotowano wśród absolwentów z grupy elementarnej: *Fryzjerzy* –17,65%.

Tabela 19 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnych grupy zawodów w 2015 roku (cd.)

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Spedytorzy i pokrewni	48	48	8	9	16,67%
Technicy mechanicy	43	43	3	23	6,98%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	22	22	4	75	18,18%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	20	20	0	10	0,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	18	18	2	10	11,11%
Technicy elektronicy i pokrewni	17	17	0	2	0,00%
Kucharze	14	14	4	39	28,57%
Technicy budownictwa	8	8	1	2	12,50%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	8	8	1	5	12,50%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	8	8	0	9	0,00%
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	6	6	1	1	16,67%
Technicy elektrycy	5	5	0	2	0,00%
Blacharze	3	3	0	3	0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych	3	3	2	25	66,67%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1	1	0	22	0,00%
Stolarze meblowi i pokrewni	1	1	0	13	0,00%

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_16_2015_2.xlsx

Sytuacja w roku 2015 uległa zmianie. Liczba absolwentów znacząco spadła w zawodzie: *Technicy mechanicy*. Na pierwszym miejscu, z największą liczbą absolwentów w 2015 znajduje się elementarna grupa zawodowa: *Spedytorzy i pokrewni* – 48 osób. Niekorzystny wskaźnik frakcji odnotowano w grupie: *Mechanicy pojazdów samochodowych* – 66,67%. Grupa elementarna: *Fryzjerzy*, która w 2014 roku miała najbardziej niekorzystny wskaźnik frakcji, w 2015 roku nie została uwzględniona w powyższej tabeli ponieważ żaden absolwent nie ukończył szkoły w 2015. Pomimo tego w rejestrze osób bezrobotnych nadal figurowało 29 osób.

14. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

Kierunek oraz natężenia zmian zachodzących w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej na lokalnym rynku pracy, nakreśla również analiza zatrudnienia w oparciu o badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw. Badanie zostało przygotowywane przez urząd pracy i pośrednio pozwala na porównanie oczekiwań pracodawców z cechami osób zarejestrowanych jako bezrobotne. Badanie realizowane jest raz w roku wśród podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu tureckiego. Rekomendowane badanie kwestionariuszowe pozwala w kompleksowy sposób na opisanie zależności i zmian jakie zachodzą w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. Dodatkowo, wyniki badania stanowią podstawę do budowy prognoz, w rocznym horyzoncie czasowym, co umożliwi określenie potencjału siły roboczej w ujęciu lokalnym, zarówno według wielkich grup zawodów, jak i zawodów/specjalności. Przeprowadzone wśród przedsiębiorców badanie ankietowe stanowi również źródło informacji odnośnie sposobów rekrutacji, udziału w tym procesie powiatowych urzędów pracy oraz umożliwi wskazanie trudności, jakie napotykają pracodawcy w procesie pozyskiwania nowych kandydatów do pracy.

Podmioty, wśród których zostało przeprowadzone badanie ankietowe, zostały wyłonione spośród podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu tureckiego z uwzględnieniem klasy wielkości przedsiębiorstwa, a wygenerowane zostały z zasobów informacyjnych GUS zgodnie z obowiązującą metodologią. Wybrana próba cechuje się reprezentatywnością na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw, wyrażoną liczbą zatrudnionych (do 9 osób, od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób oraz 250 osób i więcej). Określenie minimalnej liczby wywiadów dla poszczególnych klas wielkości przedsiębiorstw, oparte zostało o wskaźniki struktury, wyliczane jako procentowy udział danej klasy wielkości firmy oraz potencjalnej strukturze zatrudnienia w przedsiębiorstwie.

Badanie polegało na zbieraniu danych opierających się na opinii (telefonicznej) respondentów (właścicieli przedsiębiorstw lub osób odpowiedzialnych za zatrudnienie), a nie danych księgowych przedsiębiorstwa.

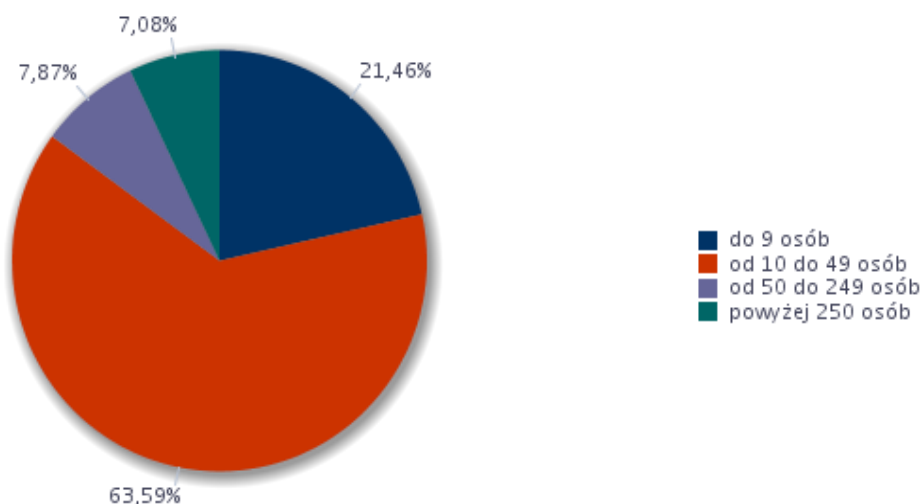
Poniższa tabela oraz wykres zawiera dane dotyczące wielkości grupy respondentów /przedsiębiorców z uwzględnieniem liczby zatrudnionych pracowników.

Tabela 20 - Liczba przebadanych przedsiębiorstw w Powiecie Tureckim w 2015 roku

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	43
10-49	29
50-249	7
250 i więcej	3
RAZEM	82

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Liczba_przebadanych_przeds_2015_2.xlsx

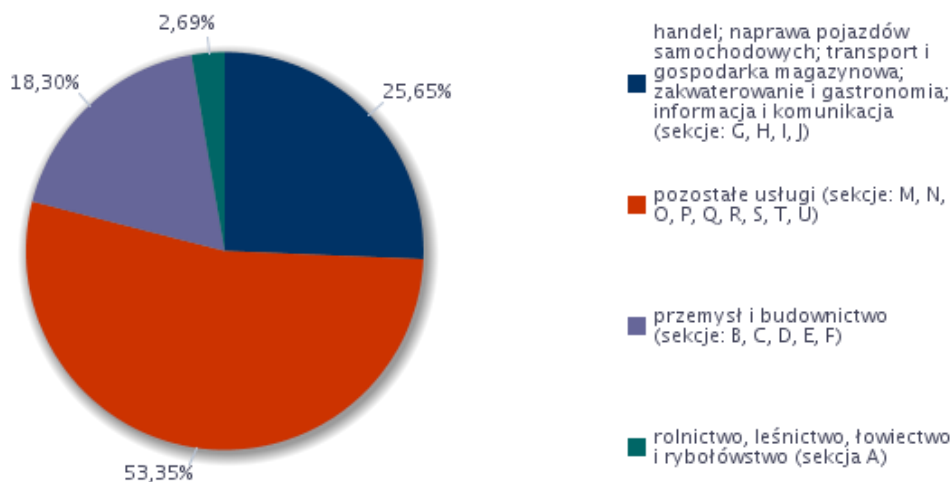
Wykres 2 - Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Rysunek_1_2015_2.xlsx

Z powyższego wykresu wynika że największą grupę w badanej próbie stanowili pracodawcy zatrudniający od 10 do 49 osób (63,59%).

Wykres 3 - Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności.

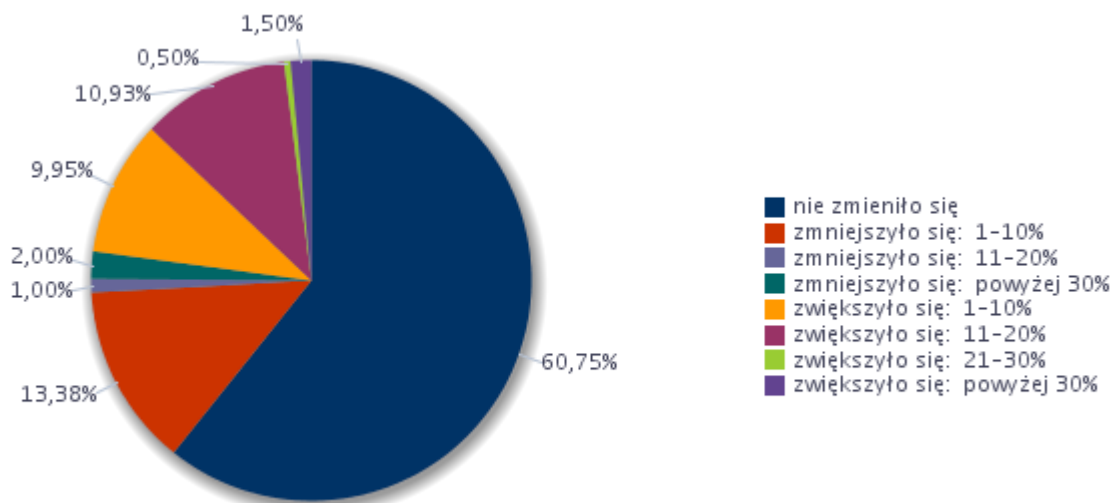

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Rysunek_2_2015_2.xlsx

Najwięcej z wyłonionych podmiotów gospodarczych wg rodzaju działalności gospodarczej prowadzi działania w zakresie pozostałych usług 53,35% tj. : *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, Edukacja, Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją,*

Pozostała działalność usługowa, Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, Organizacje i zespoły eksterytorialne.

Wykres 4 - Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Rysunek_3.2_2015_2.xlsx

Powyższy wykres wskazuje, że zatrudnienie w badanych podmiotach gospodarczych, na terenie powiatu tureckiego na przestrzeni 2015 roku, nie zmieniło się. Należy jednak odnotować, iż w 13,38% miało miejsce zmniejszenie zatrudnienia. Z badania wynika, że tylko co czwarty przedsiębiorca deklaruje że zatrudnienie w 2015 roku w jego firmie wzrosło. Porównując powyższą strukturę zmian z ilością osób zarejestrowanych w urzędzie pracy, można stwierdzić, że tak duży spadek osób bezrobotnych (1065 osób bezrobotnych) nie jest odzwierciedlony w zwiększeniu zatrudnienia przez lokalnych przedsiębiorców.

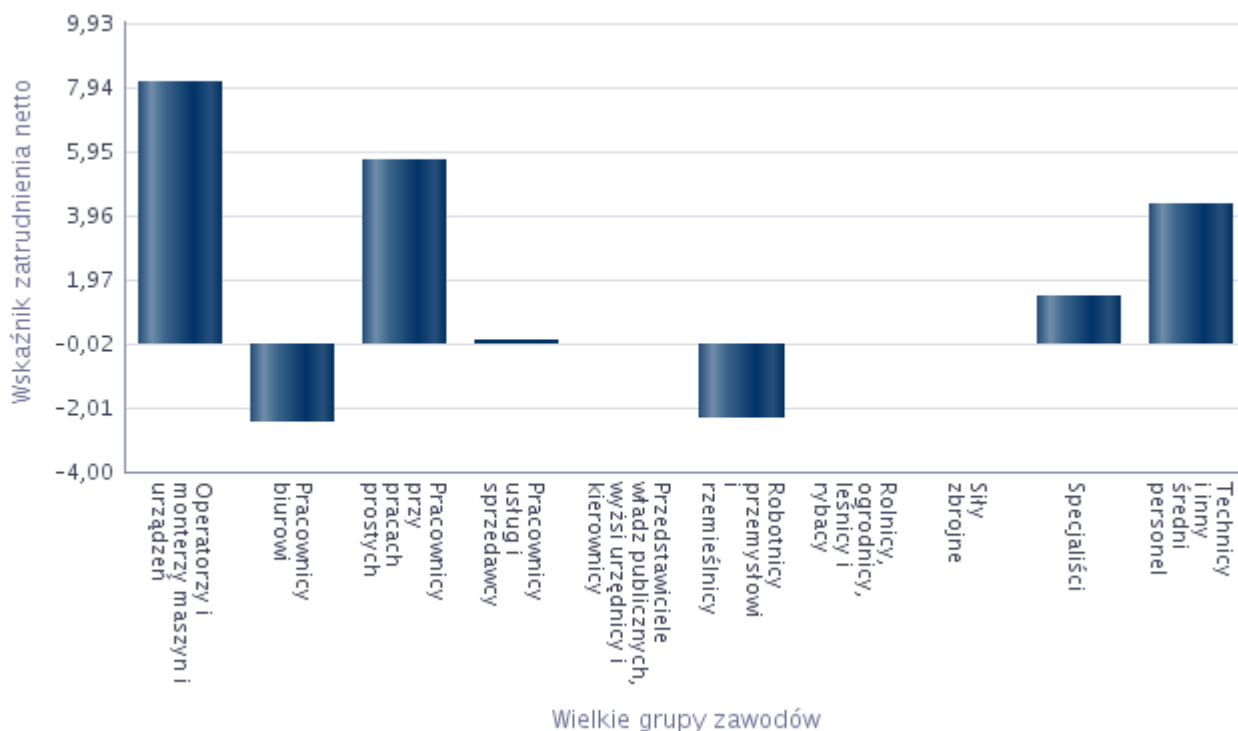
Zgodnie z obowiązującą metodologią, **wskaźnik zatrudnienia netto** budowany jest w oparciu o warianty odpowiedzi znajdujące się w pytaniach odnoszących się do bieżącej sytuacji przedsiębiorstw na rynku pracy. W celu ułatwienia prezentacji mierników przyjmuje się przystępny sposób ich konstrukcji, zarówno w warstwie obliczeniowej, jak i interpretacyjnej. W przypadku, gdy respondenci mają do wyboru cztery odpowiedzi na wyszczególnione w kwestionariuszu pytania – „zwiększyło się”, „nie zmieniło się”, „zmniejszyło się”, „nie dotyczy”/„trudno powiedzieć” – pierwszym krokiem jest przekształcenie uzyskanej liczby wskazań poszczególnych opcji na odsetki. **Wskaźnik zatrudnienia netto, z punktu**

widzenia badania przedsiębiorstw, jest obliczany jako różnica odpowiedzi pozytywnych i negatywnych (po uwzględnieniu wag).

Odpowiedzi diagnostyczne, na dane pytanie w okresie badawczym, przyjmuje wartości od -100 do 100.

1. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Przykładowo wartość -100 uzyskiwana jest w przypadku kiedy 100% firm biorących udział w badaniu sygnalizuje w danym pytaniu redukcję poziomu zatrudnienia. Ujemna wartość wskaźnika, jednak różna od -100, świadczy o tym, że odsetek firm deklarujących redukcję liczby pracujących przewyższa odsetek przedsiębiorstw potwierdzających rozszerzenie zasobów kadrowych.
2. Wartości dodatnia wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Przykładowo, wartość 100 dla indeksu zatrudnienia oznacza, że wszystkie badane przedsiębiorstwa potwierdzają wzrost liczby pracujących w badanym okresie. Dodatnia wartość indeksu (różna od 100) oznacza zatem, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu omawianej kategorii.
3. Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie. Wartość ta możliwa jest również do uzyskania w sytuacji, w której wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia.

Wykres 5 - Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Rysunek_4.2_2015_2.xlsx

Z powyższego wykresu wynika, że lokalni pracodawcy deklarują korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia w następujących grupach zawodowych: *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* oraz *Pracownicy przy pracach prostych*. Natomiast niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia obserwowane są przez przedsiębiorców w następujących zawodach: *Pracownicy biurowi* oraz *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*. Warto jednak wskazać, iż dla 5 spośród 9 wielkich grup zawodowych, na terenie powiatu tureckiego pracodawcy wskazują na korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia, choć są one niewielkie. Wskaźniki dodatnie oraz ujemne oscylują w przedziale od 8,09 do -2,42. Porównując je do wartości maksymalnych tj.:(od 100 do -100) należy stwierdzić, że zarówno poziom korzystnych jak i negatywnych zmian w zakresie zatrudnienia nie osiąga skrajnych wartości. Świadczy to, iż lokalny rynek pracy odnotowuje pozytywne zmiany zachodzące w zakresie zatrudnienia.

Tabela 21 - Prognoza dotycząca struktury zatrudnienia w 2016 roku

Zawód	Wskaźnik struktury
Kierowca samochodu ciężarowego	12,26%
Lekarz weterynarii	9,98%
Pracownik socjalny	9,98%
Psycholog	9,98%
Szwaczka maszynowa	9,98%
Stolarz*	6,13%

Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	5,12%
Sprzedawca*	4,55%
Instruktor sportu	2,27%
Pomocniczy robotnik budowlany	2,27%
Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	2,27%
Położna - specjalista pielęgniarstwa rodzinnego	2,27%
Specjalista sprzedaży internetowej	2,27%
Spedytor	2,27%

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Wsk_strukt_dla_P6_2015_2.xlsx

Bardzo istotną informacją z perspektywy szkolenia jest prognoza zapotrzebowania na zasoby kadrowe ze strony pracodawców. Jak wynika z powyższej tabeli *Kierowca samochodu ciężarowego* będzie najbardziej poszukiwanym zawodem na terenie powiatu tureckiego w 2016 roku. Zawód ten występuje również w rankingu jako zawód deficytowy. Oznacza to że w 2016 roku zawód ten najprawdopodobniej będzie nadal występował jako zawód deficytowy. Warto również zwrócić uwagę na zawód: *Pracownik socjalny* gdyż ten zawód znajduje się w grupie elementarnej: *Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej*, która jest grupą zawodów nadwyżkowych. Oznacza to, że w kolejnych latach może nastąpić równowaga w tym zawodzie a następnie, na pracowników w tym zawodzie wzrośnie zapotrzebowanie.

Kolejną kwestią, która była poddana ocenie respondentów, był stopień merytorycznego i praktycznego przygotowania kandydatów oraz pracowników do wykonywanych zadań w zawodach, w których zwiększyli zatrudnienie.

Tabela 22 - Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w 2015 roku

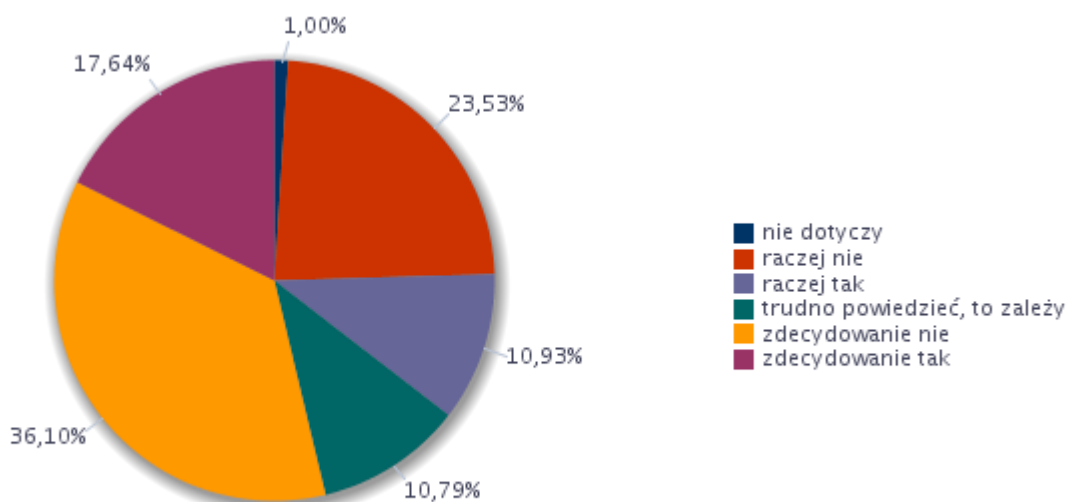
Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (Dobrze vs. Źle)
Asystent nauczyciela w szkole	100,00%	0,00%	100,00%
Drukacz*	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca samochodu ciężarowego	100,00%	0,00%	100,00%
Lekarz weterynarii	0,00%	0,00%	0,00%
Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	100,00%	0,00%	100,00%
Operator koparki	0,00%	0,00%	0,00%
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	0,00%	0,00%	0,00%
Opiekunka dziecięca*	100,00%	0,00%	100,00%
Pakowacz ręczny	100,00%	0,00%	100,00%
Pomocniczy robotnik budowlany	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	60,20%	0,00%	60,20%

Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	100,00%	0,00%	100,00%
Specjalista do spraw sprzedaży	0,00%	0,00%	0,00%
Spedytor	30,75%	0,00%	30,75%
Sprzedawca*	50,00%	0,00%	50,00%
Sprzątaczką biurową	69,25%	0,00%	69,25%
Stolarz*	0,00%	0,00%	0,00%
Szwaczka maszynowa	48,17%	0,00%	48,17%
Tapicer*	0,00%	0,00%	0,00%
Technik weterynarii*	0,00%	0,00%	0,00%
Ślusarz*	0,00%	0,00%	0,00%

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Wsk_strukt_dla_P8_2015_2.xlsx

Pracodawcy w badaniu ankietowym oceniali przygotowanie do wykonywania zawodu w poszczególnych zawodach. Wskaźnik struktury odpowiedzi przyjmujący wartość 100% oznacza, że wszyscy ankietowani pracodawcy ocenili bardzo dobrze przygotowanie zawodowe osób w danym zawodzie. Jak wynika z zawartych w tabeli danych, żaden z pracodawców nie ocenił przygotowania nowozatrudnionych pracowników jako złe lub bardzo złe. Dodatkowo warto odnotować, że w 7 spośród 21 zawodów, w których nastąpił wzrost zatrudnienia, wszyscy z ankietowanych pracodawców wskazali na bardzo dobre lub dobre przygotowanie nowych pracowników.

Wykres 6 - Rozkład odpowiedzi na pytanie „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?”

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Rysunek_5_2015_2.xlsx

Dane przedstawione na powyższym wykresie wskazują, że na terenie powiatu tureckiego 59,63% pracodawców nie miało w 2015 roku problemów ze znalezieniem pracowników (36,1% zdecydowanie nie oraz 23,53% raczej nie). Natomiast 28,57%

pracodawca deklaruje że miało mniejsze lub większe problemy ze znalezieniem nowych pracowników. W dalszej części badania zbierano szczegółowe dane, odnosząc się do rodzaju problemu. Problemy te związane były m.in. z brakiem kandydatów w konkretnych zawodach oraz z brakiem pożądanых umiejętności czy uprawnień. W kolejnej tabeli zostały ujęte te zawody, na które lokalni przedsiębiorcy wskazywali odnosząc się do trudności w zaspokojeniu potrzeb kadrowych.

Tabela 23 - Zawody, w których przedsiębiorcy zgłaszali trudności w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy

Trudności z pozyskaniem pracowników		
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”
Kierowcy samochodów ciężarowych	znajomość języków obcych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,15%
	wykonywanie obliczeń	7,15%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,77%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,93%
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	2,38%
	komunikacja ustna / komunikatywność	2,38%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,38%
	współpraca w zespole	2,38%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	2,38%
Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%
Mechanicy pojazdów samochodowych	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
Ogółem (bez względu na zawód)	współpraca w zespole	2,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	2,08%
	planowanie i organizacja pracy własnej	2,07%
	wykonywanie obliczeń	1,80%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	1,49%
	komunikacja ustna / komunikatywność	1,45%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,21%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,07%
Operatorzy maszyn do szycia	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	6,17%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,20%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,20%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,20%
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%

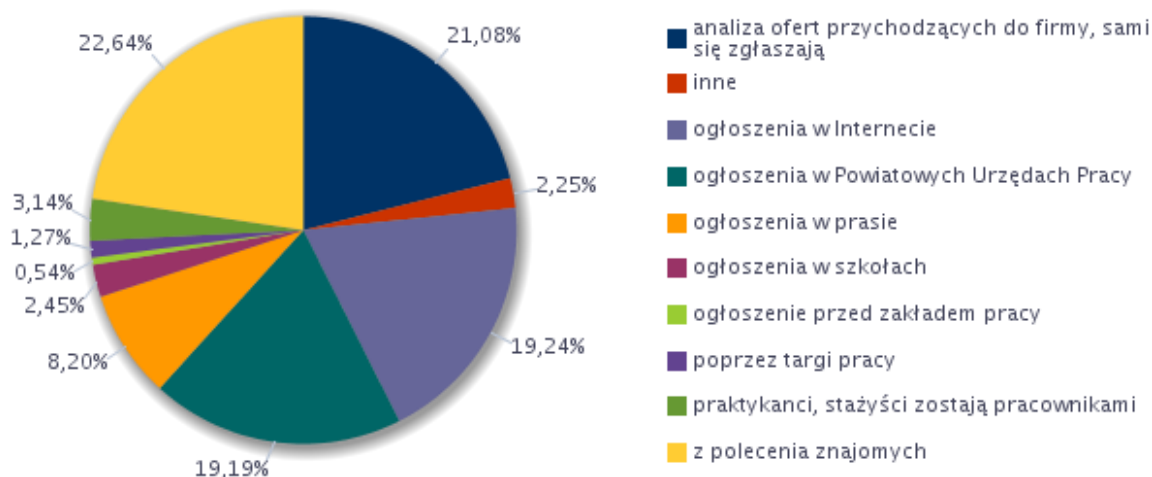
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
Położne z tytułem specjalisty	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
Psycholodzy i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,27%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,27%
	znajomość języków obcych	6,27%
Stolarze meblowi i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,27%
	współpraca w zespole	6,27%
Tapicerzy i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
Technicy mechanicy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_10_2015_2.xlsx

Z informacji zawartych w powyższej tabeli wynika, że oczekiwania pracodawców od kandydatów do pracy odnoszą się do szerokiego wachlarza umiejętności i uprawnień. Jednak biorąc pod uwagę zmiany technologiczne oraz specyfikę wskazywanych zawodów, oczekiwane przez pracodawców brakujące uprawnienia lub umiejętności, są typowe np.: od *Kierowcy samochodów ciężarowych* wymaga się *znajomość języków obcych*, co jest pożądaną umiejętnością w transporcie międzynarodowym lub *Mechanicy pojazdów samochodowych*

wymagana umiejętność to *obsługa komputera i wykorzystanie Internetu*, co znajduje odzwierciedlenie przy naprawie nowoczesnych pojazdów. Powyższe informacje mogą posłużyć do sporządzania programów nauczania we wskazanych zawodach, po to, aby przyszli adepci posiadali jak najwięcej umiejętności i uprawnień cenionych na rynku pracy.

Wykres 7 - Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem sposobu poszukiwania nowych pracowników

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Rysunek_6_2015_2.xlsx

Z badań ankietowych wynika że pracodawcy poszukują pracowników za pomocą różnych sposobów. Można wyróżnić 4 główne źródła pozyskiwania pracowników. Największe z nich, to korzystanie z polecenia od znajomych aż 22,64%, następnie to pozyskiwanie pracownika dzięki jego aktywności i samodzielne zgłoszenia do firmy 21,08%. Na kolejnym miejscu jest umieszczanie ogłoszenia w Internecie oraz zgłoszenie oferty pracy w powiatowym urzędzie pracy - 19,19%.

W przedmiotowym Monitoringu, analizie poddano również oferty pracy zgłaszane do powiatowego urzędu pracy.

Tabela 24 - Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszali oferty pracy do powiatowego urzędu pracy w 2015 roku.

Zawód	Wskaźnik struktury
Szwaczka maszynowa	10,73%
Sprzedawca*	5,09%
Sprzątaczką biurowa	5,09%
Tapicer*	4,46%
Asystent nauczyciela w szkole	4,25%
Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	4,25%
Fizjoterapeuta	4,14%
Lekarz weterynarii	4,14%
Mechanik pojazdów samochodowych*	4,14%
Pielęgniarka	4,14%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	4,14%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	4,14%
Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	4,14%
Pracownik socjalny	4,14%
Psycholog	4,14%
Robotnik gospodarczy	4,14%
Sekretarka	4,14%
Stolarz*	4,14%
Technik prac biurowych*	4,14%
Drukarz*	2,12%
Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	2,12%
Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	2,12%
Spedytor	2,12%
Kierowca samochodu ciężarowego	0,94%
Operator koparki	0,94%
Pomocniczy robotnik budowlany	0,94%
Położna - specjalista pielęgniarstwa rodzinnego	0,94%

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Wsk_strukt_dla_P14_2015_2.xlsx

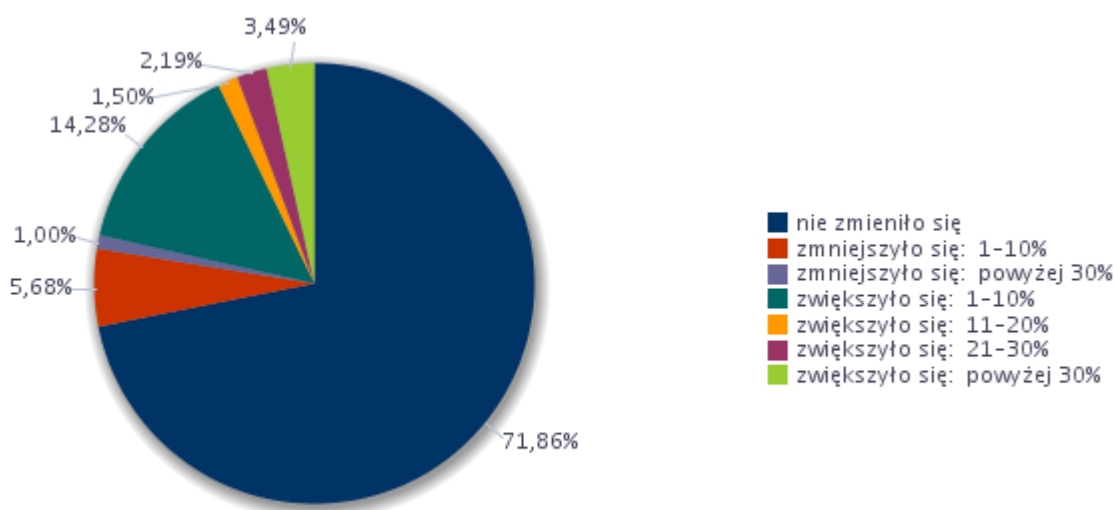
Uwzględniając wskaźnik struktury (zgodnie z obowiązującą metodologią wskaźnik struktury liczony jest jako udział liczby wskazań danej odpowiedzi w ogólnej liczbie ankietowanych pracodawców, którzy odpowiedzieli na zadane pytanie. Wskaźnik struktury liczony jest jako iloczyn trzech liczb: *Liczba przedsiębiorstw, waga próby oraz waga rozmiaru.*), podczas ankietowania pracodawców, najbardziej poszukiwanymi zawodami były: *szwaczka maszynowa, sprzedawca, sprzątaczką biurowa*

15. Prognoza lokalnego rynku pracy

Część prognostyczna monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych również opiera się na badaniu kwestionariuszowym przedsiębiorstw, dzięki niemu określa się kierunki szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy. Wykonanie prognozy rynku pracy służy lepszemu dostosowaniu kwalifikacyjno-zawodowemu pomiędzy podażową i popytową stroną rynku pracy oraz zwiększeniu skuteczności działań podejmowanych przez instytucje edukacyjne i instytucje rynku pracy.

Należy jednak podkreślić, że wykonane prognozy należy traktować jako jedno z potencjalnych źródeł informacji. Wykonane badania sygnalizują o możliwych kierunkach zmian obserwowanych w poszczególnych grupach zawodów, a nie o poziomie kształtowania.

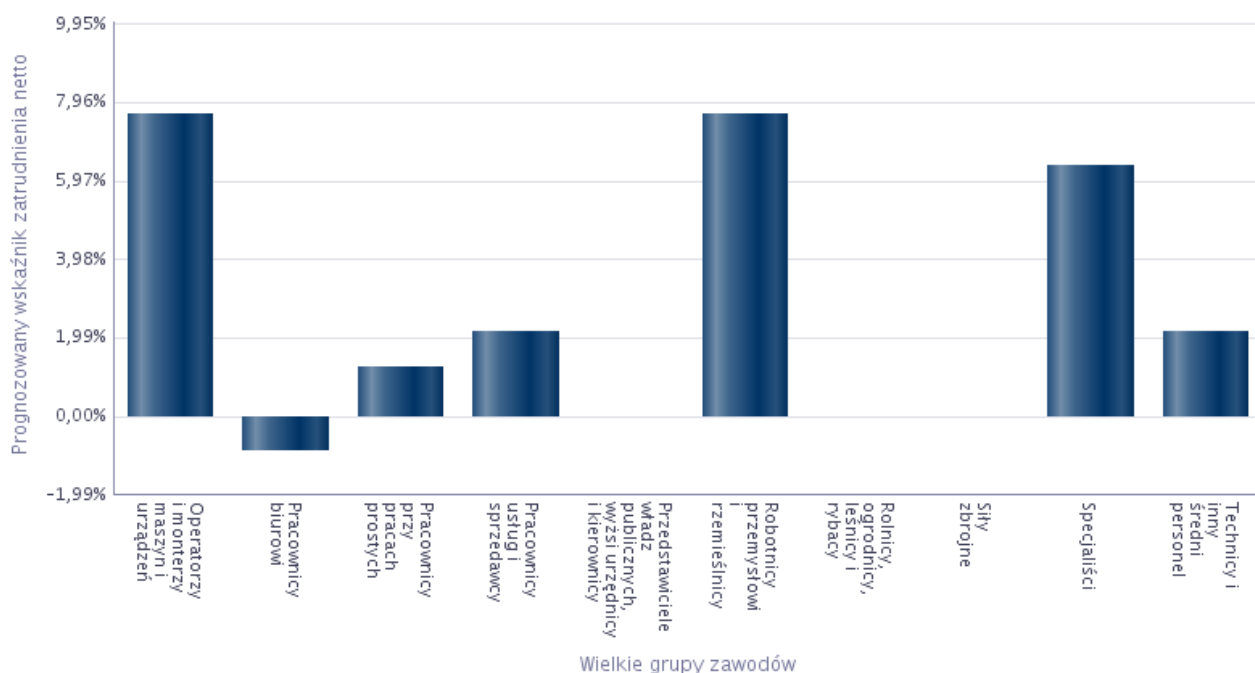
Wykres 8 - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Rysunek_7.2_2015_2.xlsx

Z powyższego wykresu wynika, iż w 2016 rok, w 71.86% spośród badanych podmiotów gospodarki narodowej nie nastąpi zmiana w zatrudnieniu, natomiast w 14,28% badanych podmiotów zatrudnienie zwiększy się o 1-10%. Istotną prognozą jest wskazanie przez 5,68% ankietowanych podmiotów, że poziom zatrudnienia zmniejszy się o 1-10%. Podsumowując można stwierdzić, że na terenie powiatu tureckiego w 2016 roku można spodziewać się wzrostu zatrudnienia, choć nie będzie on na wysokim poziomie. Poniżej zamieszczono dane wskazujące na grupy zawodów, w których prognozowany jest wzrost zatrudnienia.

Wykres 9 - Prognoza zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Rysunek_8.2_2015_2.xlsx

Wskaźnik zatrudnienia netto dla Powiatu Tureckiego wynosi WZ = 14,79%. Prognoza zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku sygnalizuje najwyższy wskaźnik zatrudnienia netto w okolicach 7,5% w zawodach: *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* oraz *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*. Świadczyć to może o wzroście zapotrzebowania na wykwalifikowanych pracowników dla firm produkcyjnych. Wielka grupa zawodów *Pracownik biurowy* jako jedyny osiągnęła ujemną wartość wskaźnika (-1,5%). Oznacza to że pracodawcy planują zwolnienia w tej grupie zawodowej.

Jak już wskazano powyżej, pracodawcy poszukujący pracowników, oprócz wskazania konkretnego zawodu, oczekują posiadania przez kandydata do pracy wielu dodatkowych cech i umiejętności. Przeprowadzane badanie ankietowe wśród pracodawców również zawierało pytanie dotyczące tej kwestii. Poniżej przedstawiono wyniki z uzyskanego badania.

Tabela 25 - Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić w 2016 roku

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Instruktor sportu	wyuczony zawód	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%

	doświadczenie zawodowe	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
Kierowca samochodu ciężarowego	doświadczenie zawodowe	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	5,67%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,67%
	współpraca w zespole	5,09%
	znajomość języków obcych	5,09%
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,70%
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,70%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,70%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,13%
	wykonywanie obliczeń	2,55%
Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
wykonywanie obliczeń	6,25%	
Położna - specjalista pielęgniarstwa rodzinnego	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
Pracownik socjalny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
Psycholog	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%

Specjalista sprzedaży internetowej	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Sprzedawca*	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
Stolarz*	doświadczenie zawodowe	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
Ogółem (bez względu na zawód)		
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,71%
	współpraca w zespole	5,62%
	komunikacja ustna / komunikatywność	4,88%
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,46%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,44%
	doświadczenie zawodowe	3,83%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,80%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,80%
	dodatkowe uprawnienia	3,71%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,14%
	znajomość języków obcych	3,10%
	wyuczony zawód	2,69%
	wykonywanie obliczeń	2,08%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,45%
	wywieranie wpływu	1,39%

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Wsk_strukt_dla_P7_2015_2.xlsx

Powyższa tabela określa pożądane przez pracodawców umiejętności i cechy dla wybranych zawodów przy zatrudnieniu nowych pracowników w 2016 roku.

Umiejętności i cechy również zostały pogrupowane bez uwzględnienia zawodu. Najbardziej poszukiwaną umiejętnością wg wskaźnika jest: *planowanie i organizacja pracy własnej* oraz *współpraca w zespole*.

7. Podsumowanie

Podstawowym celem prowadzenia badań w zakresie zawodów nadwyżkowych i deficytowych jest stworzenie rankingu zawodów, który stanowiłby narzędzie dla monitoringu, czyli procesu systematycznego śledzenia zjawisk zachodzących na rynku pracy. Monitoring jest źródłem danych zarówno o poziomie popytu, jak i podaży na rynku pracy. Pozwala na formułowanie ocen i wniosków służących do koordynacji szkoleń bezrobotnych oraz stanowi podstawę do kształtowania oferty edukacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem szkół zawodowych.

Wnioski wypływające z analizy pozwalają stwierdzić, że rynek pracy powiatu tureckiego w 2015 roku charakteryzował się dynamiczną sytuacją. Z jednej strony występował nadmiar pracowników w wielu zawodach i specjalnościach, który świadczył o niewielkiej mobilności zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy, dotyczy to osób bezrobotnych w zawodach: *sprzedawcy, szwaczki, kucharze oraz murarze, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, ślusarze i pokrewni, pracownicy obsługi biurowej, fryzjerzy* Z drugiej strony, większa liczba ofert zgłaszanych do urzędu pracy, świadczyła o rozwoju infrastruktury gospodarczej regionu.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych obejmuje również analizę rynku edukacyjnego w Powiecie Tureckim. Z przeprowadzonej analizy wynika, że w żadnym ze zdefiniowanych w powiecie tureckim w 2015 roku zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych 12 osób w elementarnej grupie zawodów: *Kosmetyczki i pokrewni*. Ponadto celem analizy jest wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. Wśród absolwentów kończących naukę w szkołę zasadniczą 57,45% osób zarejestrowało się w powiatowym urzędzie pracy. W przypadku szkół technicznych sytuacja przedstawia się znacznie lepiej, gdyż tylko co piąty absolwent zarejestrował się w urzędzie pracy. Najmniejszy wskaźnik frakcji dotyczy absolwentów liceów ogólnokształcących. Oznacza to że większość absolwentów liceów kontynuuje naukę w szkołach wyższych lub podjęło pracę.

Nowym elementem monitoringu zawodów deficytowych jest badanie kwestionariuszowe przedsiębiorców. Bardzo istotną informacją, uzyskaną w trakcie tego badania, jest prognoza zapotrzebowania na zasoby kadrowe ze strony pracodawców, która wskazuje na kierunki szkolenia osób bezrobotnych czy przyszłych kadr. Jak wynika z przeprowadzonych badań w 2015 roku *Kierowca samochodu ciężarowego* był najbardziej

poszukiwanym zawodem na terenie powiatu tureckiego. Zawód ten występuje również w rankingu jako zawód deficytowy. Wyniki analiz wskazują również, że w 2016 roku zawód ten najprawdopodobniej będzie nadal występował jako zawód deficytowy. Ponadto z informacji pozyskanych od przedsiębiorców wynika, że ich oczekiwania stawiane kandydatom do pracy odnoszą się do szerokiego wachlarza umiejętności i uprawnień. Jednak biorąc pod uwagę zmiany technologiczne oraz specyfikę wskazywanych zawodów, oczekiwane przez pracodawców brakujące uprawnienia lub umiejętności, są typowe. Ostatnią, ale jakże ważną kwestią poddaną badaniu, była prognoza w zakresie zatrudnienia w 2016 roku na terenie powiatu tureckiego. Z uzyskanych informacji wynika, że w 2016 roku można spodziewać się wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwach z terenu powiatu tureckiego, choć nie będzie on na wysokim poziomie. Pracodawcy będą nadal poszukiwali pracowników, którzy oprócz posiadania konkretnego zawodu, będą dysponowali wieloma dodatkowymi cechami i umiejętnościami.

Procesy zachodzące w życiu społecznym i gospodarczym powodują zmiany na rynku pracy, które wymuszają na społeczeństwie zmianę podejścia do pracy. Obecna sytuacja wymaga od pracowników elastyczności zawodowej oraz aktywności edukacyjnej przez całe życie zawodowe. Kształcenie zawodowe jest niewątpliwie nadal jednym z ważniejszych czynników determinujących powodzenie jednostki na rynku pracy.

Załącznik 1 - Zawody deficytowe i nadwyżkowe - informacja sygnałna 2015r

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna	
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Właściciele sklepów	
		Farmaceuci specjaliści	
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	
	zawód deficytowy	Kierowcy samochodów ciężarowych	
		Agenci ubezpieczeniowi	
		Nauczyciele kształcenia zawodowego	
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	
		Monterzy izolacji	
	RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
			Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej			
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy technologii żywności	
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	
		Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Czyszciciele pojazdów	
		Kosmetyczki i pokrewni	
		Opiekunowie dziecięcy	
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	
		Asystenci nauczycieli	
	Projektanci grafiki i multimedialnych		
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	
		Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	
		Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	
		Monterzy sprzętu elektronicznego	
		Introligatorzy i pokrewni	
		Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	

Załącznik 2 - Rynek pracy

Tabela 26- Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów

Kod	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwałe	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średnio miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio miesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/ równowaga/ nadwyżka*	
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych	stan na koniec okresu	PUP	Internet					wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długostrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	poprze dni rok**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	29	23	16	1	6,25	3,00	14	34	7,14	0,00	13,58	6,00	2,26	18,75	0,79	-	-
2	SPECJALIŚCI	688	711	317	43	13,56	119,00	117	56	35,90	26,50	318,83	18,42	17,31	37,54	1,03	-	-
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	850	973	371	26	7,01	163,00	150	110	54,67	37,33	428,75	30,67	13,98	43,94	1,14	-	-
4	PRACOWNICY BIUROWI	236	275	116	8	6,90	56,00	205	16	75,12	58,05	138,83	22,42	6,19	48,28	1,17	-	-
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1090	1241	544	24	4,41	277,00	510	69	54,71	35,49	659,92	55,25	11,94	50,92	1,14	-	-
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	82	87	53	0	0,00	26,00	3	0	0,00	0,00	51,58	0,25	206,33	49,06	1,06	-	-
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1590	1849	653	11	1,68	307,00	517	2	21,86	12,19	780,67	78,25	9,98	47,01	1,16	-	-
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	219	245	86	1	1,16	36,00	460	23	5,65	2,83	102,33	69,25	1,48	41,86	1,12	-	-
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	599	669	257	6	2,33	138,00	571	23	15,59	7,88	301,00	50,50	5,96	53,70	1,12	-	-
Razem		5383	6073	2413	120	4,97	1125	2547	333	30,86	19,95	x	X	X	X	X		

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_11_2015_2.xlsx

Tabela 27 - Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwałe	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/równowaga/nadwyżka*		Wartość wskaźnika a struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy	
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EURES)					Internet	wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok		poprzedni rok*
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00				max deficyt	-	0,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	4	4	1	0	0,00	0	1	16	0,00	0,00	1,33	1,42	0,94	0,00	1,00	równowaga	-	0,00	
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	2	2	1	0	0,00	0	0	0		0,00	1,92	2,00	0,96	0,00	1,00	równowaga	-	0,00	
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	3	2	2	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	1,42	0,08	17,00	50,00	0,67	nadwyżka	-	0,00	
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	2	0	6	1	16,67	5	0	0		0,00	5,17	0,00		83,33	0,00	max nadwyżka	-	0,00	
2163	Projektanci wzornictwa	0	0	0	0		0	2	0	50,00	50,00	0,00	0,17	0,00			max deficyt	-	0,00	

	przemysłowego i odzieży																		
2166	Projektanci grafiki i multimedialni	3	2	2	0	0,00	1	3	0	33,33	0,00	1,50	1,25	1,20	50,00	0,67	nadwyżka	-	0,00
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	0	0	0	0		0	1	0	100,00	100,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
2232	Położne z tytułem specjalisty	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0	1	0	0		0	1	0	100,00	100,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1	1	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,08	0,08	1,00		1,00	równowaga	-	0,00
2282	Farmaceuci specjalści	0	0	0	0		0	0	13		0,00	0,00	1,08	0,00			max deficyt	-	0,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	2	2	0	0		0	3	0	0,00	0,00	0,08	0,25	0,33		1,00	deficyt	-	0,00
2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0	0	0	0		0	2	0	50,00	50,00	0,00	0,17	0,00			max deficyt	-	0,00
2514	Programiści aplikacji	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
3144	Technicy technologii żywności	25	24	14	0	0,00	7	1	0	100,00	100,00	12,33	0,08	148,00	50,00	0,96	nadwyżka	-	0,00
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	22	20	7	0	0,00	4	0	0		0,00	10,08	0,00		57,14	0,91	max nadwyżka	-	0,00

3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	6	5	5	0	0,00	4	16	0	81,25	62,50	4,83	2,33	2,07	80,00	0,83	nadwyżka	-	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	1	2	0	0		0	4	36	75,00	50,00	0,50	3,33	0,15		2,00	deficyt	-	0,00
3324	Pośrednicy handlowi	0	0	0	0		0	1	0	100,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0	0	0	0		0	2	0	0,00	0,00	0,00	0,17	0,00			max deficyt	-	0,00
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0	0	0		0	1	0	100,00	100,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
3341	Kierownicy biura	0	0	0	0		0	1	0	100,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
3342	Sekretarze prawni	0	0	0	0		0	1	0	100,00	100,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0	1	0	0		0	2	0	50,00	50,00	0,17	0,17	1,00			równowaga	-	0,00
4322	Placiści produkcyjni	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
5142	Kosmetyczki i pokrewni	17	16	7	0	0,00	3	11	0	90,91	63,64	9,00	1,92	4,70	42,86	0,94	nadwyżka	-	0,00
5165	Instruktorzy nauki jazdy	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
5221	Właściciele sklepów	0	0	0	0		0	0	26		0,00	0,00	2,17	0,00			max deficyt	-	0,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	5	4	2	0	0,00	1	6	0	100,00	83,33	1,92	0,50	3,83	50,00	0,80	nadwyżka	-	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	7	6	2	0	0,00	1	15	0	86,67	73,33	2,17	1,25	1,73	50,00	0,86	nadwyżka	-	0,00
7124	Monterzy izolacji	4	4	3	0	0,00	1	28	0	21,43	7,14	1,83	2,33	0,79	33,33	1,00	deficyt	-	0,00
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	4	2	6	0	0,00	3	0	0		0,00	5,08	0,00		50,00	0,50	max nadwyżka	-	0,00

7323	Introrigatorzy i pokrewni	3	1	2	0	0,00	1	0	0	0,00	1,83	0,00		50,00	0,33	max nadwyżka	-	0,00	
7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	1	0	1	0	0,00	1	0	0	0,00	0,92	0,00		100,00	0,00	max nadwyżka	-	0,00	
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0	0	0	0		0	3	0	66,67	66,67	0,00	0,25	0,00		max deficyt	-	0,00	
8157	Operatorzy maszyn do prania	0	0	0	0		0	1	0	100,00	100,00	0,00	0,08	0,00		max deficyt	-	0,00	
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	5	3	4	1	25,00	2	0	0		0,00	2,58	0,00		50,00	0,60	max nadwyżka	-	0,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczo wie tramwajów	1	2	0	0		0	3	0	0,00	0,00	0,17	0,25	0,67		2,00	deficyt	-	0,00
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	11	15	2	0	0,00	0	191	13	1,05	0,00	5,17	46,00	0,11	0,00	1,36	deficyt	-	0,02
9122	Czyszciciele pojazdów	3	2	2	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	1,33	0,08	16,00	50,00	0,67	nadwyżka	-	0,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	35	28	23	0	0,00	10	12	0	16,67	0,00	17,08	1,00	17,08	43,48	0,80	nadwyżka	-	0,01
9612	Sortowacze odpadów	0	0	0	0		0	1	0	100,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00

Źródło: Dane wygenerowane przez MPIPS - 3027_Tabela_12_2015_2.xlsx

8. Spis tabel

Tabela 1 - Bezrobotni i oferty pracy w 2015 roku według wielkich grup zawodów.....	7
Tabela 2 - Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych w 2015 roku była największa (stan na koniec okresu).....	7
Tabela 3 - Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) w 2015 roku była największa.....	8
Tabela 4 - Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2015 roku.....	9
Tabela 5 - Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2015 roku	10
Tabela 6 - Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2015 roku	11
Tabela 7 - Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych	13
Tabela 8 - Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów.....	14
Tabela 9 - Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku.....	15
Tabela 10 - Grupy zawodów deficytowych w 2015 roku.....	16
Tabela 11 - Grupy zawodów zrównoważonych w 2015 roku.....	16
Tabela 12 - Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku.....	17
Tabela 13 - Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku.....	17
Tabela 14 - Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku	19
Tabela 14 - Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku.....	21
Tabela 15 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych według typu szkoły w 2014 roku.....	22
Tabela 16 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych według typu szkoły w 2015 roku.....	23
Tabela 17 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku (cd.).....	24
Tabela 18 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 roku.....	25
Tabela 19 - Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnych grupy zawodów w 2015 roku (cd.).....	26
Tabela 20 - Liczba przebadanych przedsiębiorstw w Powiecie Tureckim w 2015 roku	27
Tabela 21 - Prognoza dotycząca struktury zatrudnienia w 2016 roku	31
Tabela 22 - Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w 2015 roku.....	32
Tabela 23 - Zawody, w których przedsiębiorcy zgłaszali trudności w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy.....	34
Tabela 24 - Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszały oferty pracy do powiatowego urzędu pracy w 2015 roku.....	37
Tabela 25 - Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić w 2016 roku	39
Tabela 26- Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów	45
Tabela 27 - Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów	46

9. Spis wykresów

Wykres 1 - Ogólna liczba bezrobotnych – stan na koniec poszczególnych miesięcy w 2015 roku.	6
Wykres 2 - Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników.	28
Wykres 3 - Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności.	28
Wykres 4 - Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.	29
Wykres 5 - Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku.	31
Wykres 6 - Rozkład odpowiedzi na pytanie „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?”.	33
Wykres 7 - Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem sposobu poszukiwania nowych pracowników.	36
Wykres 8 - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.	38
Wykres 9 - Prognoza zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku.	39